

Inschrijven voor de
leergang 2008-2009
 kan online www.law.kuleuven.be/leergangpensioenrecht/
 Het aantal inschrijvingen is beperkt tot 35.

INHOUDSTAFEL

1. Europees Hof voor de Rechten van de Mens.....	3
1.1. Hervorming pensioenrecht zonder overgang of retroactief effect toegelaten.....	3
1.2. Onderscheid op grond van burgerlijke staat (huwelijk) toegelaten.....	3
2. Hof van Justitie.....	3
2.1. Onderscheid op grond van leeftijd in bedrijfspensioenregelingen.....	3
2.2. Erkenning van verworven rechten.....	4
3. Grondwettelijk hof: inbreng of inkorting premies levensverzekering.....	4
4. Hof van Cassatie.....	4
4.1. Leeftijdsvoorwaarde brugpensioen.....	4
4.2. Burgerrechtelijke principes en aanvullend pensioen.....	4
4.3. Verblijf in België als toekenningvoorwaarde brugpensioen.....	5
4.4. De verjaring en het sociaal strafrecht.....	5
5. Lagere rechtspraak.....	5
5.1. Eénmalige premie groepsverzekering (1).....	5
5.2. Eénmalige premie groepsverzekering (2).....	6
5.3. Belastingvrije overdracht pensioenplan in het buitenland.....	6
5.4. Nederlandse AOW-uitkering belastbaar als beroepsinkomen.....	6
5.5. Premies groepsverzekering maken deel uit van het basisloon.....	6
5.6. Overlijdensdekking en informatieplicht van de verzekerde.....	7
5.7. Verzaking aan een Barber regularisering.....	7
6. Gelezen in het Belgisch Staatsblad.....	7
6.1. Verhoging koopkracht laagste pensioenen.....	7
6.2. Wijziging sectorpensioen internationale handel.....	7
6.3. Bedrijfsvoorheffing op pensioenuitkeringen.....	8
6.4. Programmawet: pensioenrechtelijke bepalingen.....	8
6.5. Wet diverse bepalingen (I).....	8
6.6. Pensioenpremie voor interim werkers in de metaalsector.....	8
6.7. Gelijktellingstabellen kaders in Afrika.....	9
6.8. Erkenningsprocedure commissarissen IBP.....	9
7. Uit de ministerraad.....	9
8. Parlementaire vragen.....	10
8.1. Bedrijfsvoorheffing op pensioenuitkeringen.....	10
8.2. De houding van de RVA met betrekking tot de nieuwe regeling voor brugpensioen.....	10
8.3. Fiscaliteit van aanvullende pensioenen betaald door Duitse bedrijven aan Belgische werknemers.....	11

9. Belgische rechtsleer	11
9.1. Aanvullende pensioenen - Een fiscaal-juridische analyse vanuit Belgisch en Europees perspectief.....	11
9.2. Les dirigeants d'entreprise indépendants : possibilités en matière de pension complémentaire ?	12
9.3. Hoe een overlevingspensioen cumuleren met een vervangingsinkomen?	12
10. Nieuwe Life & Benefits.....	12
11. Buitenlandse rechtspraak.....	13
11.1. Requalification d'un contrat d'assurance vie en donation indirecte	13
11.2. Beitrag zur Insolvenzversicherung	13
11.3. Assurance-vie: la donation entre vifs à l'épreuve de la mort du souscripteur	13
12. Buitenlandse rechtsleer.....	13
12.1. Le paysage des pensions complémentaires au Grand-Duché de Luxembourg	13
12.2. Widow's Pension and Gender Equality	14
12.3. Gleichbehandlungsfallen bei der betrieblichen Altersversorgung.....	14
12.4. Übertragung von Versicherung in einer Pensionskasse bei Arbeitsgeberwechsel und neues VVG	14
12.5. Ouderenregeling sociaal plan: het mag weer?	14
13. RVP Dienstnota's.....	15
14. CBFA: WAPZ en Jaarverslag	15
15. Fiscale administratieve circulaire.....	15
16. RVA: infonota pseudo brugpensioenen	15
17. Jaarverslag ombudsdienst wettelijke pensioenen.....	15
18. PDOS: overzicht belangrijkste wettelijke en reglementaire bijgewerkt	16
19. FOD Sociale Zekerheid: Vademecum 2008.....	16
20. CEIOPS	16
21. EU	16
21.1. European rules on savings tax revenues.....	16
21.2. Taxation of dividends paid to foreign pension funds: Spain and Portugal	17
22. OECD	17
22.1. Survey of investment regulations of pension funds	17
22.2. OECD warns EU against pensions "complacency"	17
22.3. International Guidelines on the Licensing of Pension Entities	17
23. Roemenië	17
24. Turkije	18
25. Duitsland	18
25.1. German Parliament approves use of pensions assets for housing.....	18
25.2. German pensions face 'near-full value' shift under IASB reform	18
25.3. The German pension vehicle federation fears 'automatic link' to Solvency II	19
26. Nederland	19
26.1. Dutch pension register to arrive in two years	19
26.2. Introductie premiepensioeninstelling	19

1. EUROPEES HOF VOOR DE RECHTEN VAN DE MENS

1.1. Hervorming pensioenrecht zonder overgang of retroactief effect toegelaten

If a State decides to create a pension scheme, it must do so in a manner which is compatible with Article 14 of the European Convention on Human Rights. A difference of treatment is discriminatory if it has no objective and reasonable justification. The present complaint is based on the fact that a difference in treatment resulted from the application of a cut-off date.

It must be recalled that the Welfare Reform and Pensions Act 1999 introduced a new system of benefits, the aim of which was to level out any discrimination arising from the previous system of benefits applied in the UK before April 2001. Therefore the resultant difference in treatment caused by the non-retrospective effect of the operative date – 09/04/2001 – pursued a legitimate aim. In creating a scheme of benefits it is sometimes necessary to use cut-off points that apply to large groups of people and which may to a certain extent appear arbitrary.

The applicant's spouse died almost immediately before the entry into force of the 1999 Act and for that reason the applicant could not qualify for the new system of benefits. However, this is an inevitable consequence of introducing new systems which replace previous and outdated schemes. The choice of a cut-off date when transforming social security regimes must be considered as falling within the wide margin of appreciation afforded to a State when reforming its social strategy policy and in the instant case the impugned cut-off date can be deemed reasonably and objectively justified. It follows that the complaint must be rejected.

EHRM 20 mei 2008, nr. 25379/02, *Twizell v UK*

1.2. Onderscheid op grond van burgerlijke staat (huwelijk) toegelaten

The applicants, as co-habiting sisters, cannot be compared for the purposes of Article 14 to a married or Civil Partnership Act couple.

Just as there can be no analogy between married and Civil Partnership Act couples, on one hand, and heterosexual or homosexual couples who choose to live together but not to become husband and wife or civil partners, on the other hand, the absence of such a legally binding agreement between the applicants renders their relationship of co-habitation, despite its long duration, fundamentally different to that of a married or civil partnership couple.

This view is unaffected by the fact that Member States have adopted a variety of different rules of succession as between survivors of a marriage, civil partnership and those in a close family relationship and have similarly adopted different policies as regards the grant of inheritance tax exemptions to the various categories of survivor. There has been no discrimination and, therefore, no violation of Article 14 of the Convention taken in conjunction with Article 1 of Protocol No.1.

EHRM 29 april 2008, nr. 13378/05, *Burden v UK*.

2. HOF VAN JUSTITIE

2.1. Onderscheid op grond van leeftijd in bedrijfspensioenregelingen

Een bedrijfspensioenregeling in de particuliere sector in Duitsland voorziet dat een weduwe of weduwnaar van een werknemer die is overleden, geen recht heeft op een nabestaandenpensioen indien die weduwe/weduwnaar meer dan 15 jaar jonger is dan de overleden werknemer.

De termijn voor uitvoering van de Kaderrichtlijn 2000/78 inzake gelijke behandeling was ten tijde van de feiten nog niet verstreken. Het Bundesarbeitsgericht te Duitsland vraagt het Hof van Justitie dan ook of het beding strijdig is met het door het Hof in het arrest Mangold erkende *algemene beginsel* van non-discriminatie op grond van leeftijd.

De advocaat-generaal stelt dat Europese gemeenschapsrecht wel degelijk een algemeen beginsel van non-discriminatie kent, maar dat hierop geen beroep kan worden gedaan om een toepasselijke materiële bepaling van gemeenschapsrecht te creëren en om vast te stellen hoe die materiële bepaling moet worden toegepast. Bijgevolg is het beding in de bedrijfspensioen-regeling niet in strijd met het gemeenschapsrecht.

Indien de Kaderrichtlijn 2000/78 evenwel reeds in van kracht zou geweest zijn, zou het leeftijdsverschilbeding, niet redelijkerwijze kunnen worden gerechtvaardigd. Het zou als discriminatoir moeten worden beschouwd, aldus de advocaat-generaal.

Conclusie advocaat-generaal 22 mei 2008, C-427/06, *Bartsch*.

2.2. Erkenning van verworven rechten

Artikel 39, lid 2, EG staat eraan in de weg dat de rechten die een persoon vanaf de datum van zijn eerste aanstelling heeft verworven, niet worden erkend wanneer de arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd, wordt vervangen door een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd, met alle gevolgen van dien voor het salaris, de anciënniteit en de betaling van de sociale zekerheidsbijdragen door de werkgever, voor zover de rechten van een nationale werknemer in een vergelijkbare situatie wel zouden zijn erkend. Het staat aan de nationale rechterlijke instantie om te verifiëren of dit het geval is in het hoofdgeding.

HvJ 15 mei 2008, C-276/07, *Delay*.

3. GRONDWETTELIJK HOF: INBRENG OF INKORTING PREMIES LEVENSVZERKERING

Het Hof van Beroep te Gent vroeg het Grondwettelijk Hof of artikel 124 van de wet van 25 juni 1992 op de Landverzekeringsovereenkomst de artikelen 10 en 11 van de Grondwet schendt, doordat dit artikel ertoe leidt dat, ingeval van een spaarverrichting door de erflater in de vorm van een gemengde levensverzekering, de reserve niet kan

worden ingeroepen, ook wanneer het levensverzekeringscontract een technisch anders geformuleerde spaarvorm is, waar indien de spaarinspanning van de erflater veeleer tot uiting was gekomen door de aankoop van effecten of andere spaartegoeden, de reserve wel kan worden ingeroepen, men met andere woorden wel een vordering tot inkorting kan instellen.

Het Hof oordeelt dat artikel 124 van de wet van 25 juni 1992 op de landverzekeringsovereenkomst de artikelen 10 en 11 van de Grondwet schendt, in zoverre het ertoe leidt dat, in geval van een spaarverrichting door de erflater in de vorm van een gemengde levensverzekering, de reserve niet kan worden aangevoerd ten aanzien van het kapitaal.

GH 26 juni 2008, nr. 96/2008.

4. HOF VAN CASSATIE

4.1. Leeftijdsvoorwaarde brugpensioen

Indien een bepaling in een collectieve arbeidsovereenkomst als voorwaarde om aanspraak te kunnen maken op de daarin bepaalde aanvullende vergoeding, stelt dat het brugpensioen ingaat na het bereiken van de leeftijd van 58 jaar, zonder daarbij als vereiste te stellen dat het ingaat voor het bereiken van de leeftijd van 60 jaar, voldoet een werknemer van wie het brugpensioen ingaat op de leeftijd van 60 jaar aan de in de C.A.O. bedoelde leeftijdsvoorwaarde.

Cass. 29 oktober 2007, *J.T.T.* 2008, 255-257 (ook raadpleegbaar via www.belgielex.be).

4.2. Burgerrechtelijke principes en aanvullend pensioen

Une obligation sous condition suspensive existe tant que la condition est pendante, bien que son exécution soit suspendue. En règle, lorsque les obligations d'une personne sont transférées à une autre, ce transfert inclut les obligations sous condition suspensive et, partant, permet que la condition soit remplie après le transfert et que, dans ce cas, l'exécution soit demandée au cessionnaire.

En l'espèce, l'arrêt constate que :

- la demanderesse a été engagée par l'INIEX en vertu d'un contrat de travail à durée indéterminée prenant effet le 15/12/1990 ;
- cet employeur accordait au personnel engagé sous contrat le bénéfice d'une assurance de groupe pour autant que ce personnel remplit les conditions d'octroi, parmi lesquelles figurait celle d'avoir au moins 5 ans d'ancienneté ;
- le personnel de l'INIEX a été transféré au défendeur le 01/01/1991 ;
- ce dernier « a repris les droits et les obligations de l'ancien employeur, notamment en matière d'assurance de groupe ».

En considérant que la condition d'ancienneté ne pouvait être remplie après le transfert de la demanderesse auprès du défendeur, l'arrêt ne justifie pas légalement sa décision que la demanderesse n'établit pas qu'elle pouvait bénéficier d'un contrat d'assurance de groupe.

Cass. 21 avril 2008, N° S.07.0038.F, www.belgielex.be

4.3. Verblijf in België als toekenningvoorwaarde brugpensioen

De in artikel 66 van het Werkloosheidsbesluit 1991, zoals van toepassing vóór de wijziging ervan bij KB van 6 februari 2003, gestelde voorwaarde om uitkeringen te kunnen genieten dat de werkloze zijn gewone verblijfplaats in België moet hebben en effectief in België moet verblijven, geldt ook voor de bruggepensioneerden omdat de toekenningvoorwaarden onvrijwillig zonder arbeid en zonder loon te zijn op hen van toepassing blijven en op de naleving hiervan doeltreffend toezicht moet kunnen worden uitgeoefend.

Cass. 25 juni 2007, *R.W.* 2007-2008, afl. 37, 1549-1551, met noot van W. Rauws.

4.4. De verjaring en het sociaal strafrecht

En vertu de l'article 26 de la loi du 17/04/1878 contenant le titre préliminaire du Code de procédure pénale, l'action civile résultant d'une infraction sera prescrite 5 années révolues à compter du jour où

l'infraction a été commise, sans qu'elle puisse l'être avant l'action publique. Cette disposition s'applique à toute demande tendant à une condamnation qui se fonde sur des faits révélant l'existence d'une infraction, lors même que ces faits constituent également un manquement aux obligations contractuelles du défendeur et que la chose demandée consiste en l'exécution de ces obligations.

L'arrêt constate que la rémunération d'heures de travail supplémentaires fournies durant la période du 23/01/1995 au 24/07/2000 n'a, alors que ce fait est constitutif d'une infraction pénale, pas été payée à la demanderesse qui, après avoir réclamé le paiement de ces arriérés, n'a demandé, à titre subsidiaire, des dommages-intérêts équivalents à ceux-ci que par des conclusions déposées le 23/09/2003. En se fondant, pour dire la demande partiellement prescrite, sur le fait qu'avant le 23/09/2003, la demanderesse n'a pas demandé la réparation du préjudice que lui causait l'infraction mais l'exécution des obligations contractuelles s'imposant à la défenderesse, l'arrêt viole l'article 26 de la loi du 17/04/1878.

Cass. 7 avril 2008, S.07.0058.F, www.belgielex.be.

5. LAGERE RECHTSPRAAK

5.1. Eénmalige premie groepsverzekering (1)

De administratie verwerpt de uitgaven van een éénmalige premie voor een groepsverzekering. Compensatiestortingen dienden, volgens de administratie, te zijn opgenomen in het pensioenreglement bij de invoering van het pensioenplan. Nadien is dit niet meer mogelijk. Eiseres is van oordeel dat het WIB 92 nergens oplegt dat compensatiestortingen enkel bij de invoering van het pensioenplan in het pensioenreglement kunnen worden opgenomen. Door dit op te leggen in artikel 59/45 van de Commentaar op het WIB 92, voegt de administratie eigenhandig en ongeoorloofd een voorwaarde toe aan de wet.

Volgens de Rechtbank moet eiseres aantonen dat de wijzigingen aan het reglement, te dezen in het voordeel van de doelpersonen der bijkomende

eenmalige premies, slechts inhaling vormen, en zulks binnen de door de fiscale wet toegelaten mogelijkheden. Deze mogelijkheden zijn opgesomd in artikel 35 KB/WIB92, en ze beogen bepaaldelijk het afweren van discriminatie, en correlatief het willekeurig sleutelen aan de groepsverzekering. De inhaling slaat te dezen op vroegere prestaties binnen en buiten de onderneming. Bij dit alles bepaalt de wet niet, althans niet voor de hier voorliggende jaren, dat de inhaling reeds moest zijn voorbehouden in de basisovereenkomst van groepsverzekering.

Rb Antwerpen 1 oktober 2007, *Fiscalnet* 9 juni 2008.

5.2. Eénmalige premie groepsverzekering (2)

Eiseres heeft een groepsverzekeringsovereenkomst gesloten voor haar zelfstandige bedrijfsleiders die binnen de vennootschap de functie uitoefenen van zaakvoerder. Een aantal jaren na afsluiting van de groepsverzekering wordt deze gewijzigd en er wordt bepaald dat eiseres een éénmalig premie stortte per aangeslotene. Volgens de Fiscus zijn de enige premies die betrekking hebben op de gepresteerde jaren van de bedrijfsleider vóór de inwerkingtreding van het pensioenplan, niet aftrekbaar als beroepskosten omdat hieromtrent niets werd voorzien in de oorspronkelijke groepsverzekeringsovereenkomst. Het toenmalig artikel 59 WIB92 en de toenmalige artikelen 34 en 35 KB/WIB92 bepaalden de voorwaarden en binnen welke perken de werkgeversbijdragen en -premies ter uitvoering van een groepsverzekeringsovereenkomst aftrekbaar waren als beroepskosten.

De Rechtbank oordeelt dat noch artikel 59 WIB92 noch artikelen 34 en 35 KB/WIB92 bepaalden dat de werkgeversbijdragen en -premies voor de gepresteerde jaren vóór de inwerkingtreding van het pensioenplan slechts aftrekbaar waren als beroepskosten indien dit werd voorzien in de oorspronkelijke groepsverzekeringsovereenkomst.

Rb Antwerpen 29 juni 2007, *Fiscalnet* 9 juni 2008.

5.3. Belastingvrije overdracht pensioenplan in het buitenland

Eiser nam als werknemer deel aan een pensioenplan bij een Luxemburgs pensioenfonds van zijn werkgever. Ten gevolge van het ontslag van eiser werd de pensioenrente omgezet in kapitaal en dit kapitaal werd overgedragen naar een Luxemburgse verzekeringsmaatschappij. Bij toepassing van artikel 364ter, lid 2 WIB 92 belaste de administratie deze overdracht. Artikel 364ter, lid 2 WIB92 bepaalt echter dat de belastingvrije overdracht van artikel 364ter, lid 1 WIB92 niet van toepassing is bij overdracht van het kapitaal of de afkoopwaarde naar een in het buitenland gevestigd pensioenfonds of verzekeringsonderneming. Te dezen werd de pensioenreserve overgedragen van een Luxemburgs pensioenfonds naar een Luxemburgse verzekeringsonderneming zodat er geen overdracht is naar het buitenland en de pensioenreserve integendeel in het buitenland blijft. Nu artikel 364ter, lid 2 WIB92 te dezen niet van toepassing is, is de overdracht belastingvrij bij toepassing van artikel 364ter, lid 1 WIB92.

Rb Antwerpen 29 juni 2007, *Fiscalnet* 9 juni 2008.

5.4. Nederlandse AOW-uitkering belastbaar als beroepsinkomen

Vermits iedere Nederlandse onderdaan, ongeacht of hij ooit een beroepsactiviteit heeft uitgeoefend, recht heeft op een uitkering op grond van de Nederlandse Algemene Ouderdomswet (A.O.W.), betreft deze uitkering een sociale maatregel die geen verband houdt met een beroepsactiviteit. Een dergelijke uitkering is dan ook niet belastbaar als een pensioen.

Antwerpen 27 november 2007, *F.J.F.* 2008, 404-406.

5.5. Premies groepsverzekering maken deel uit van het basisloon

Het Arbeidshof van Brussel en het Arbeidshof van Bergen bevestigden recentelijk dat de premies betaald door de werkgever aan een verzekeringsmaatschappij in uitvoering van een

contract van groepsverzekering deel uitmaken van het basisloon.

Arbh. Brussel 18 februari 2008, *J.T.T.* 2008, 225-226 en Arbh. Bergen 15 januari 2008, *Socialweb* 28 april 2008.

5.6. Overlijdensdekking en informatieplicht van de verzekerde

L'usage du questionnaire est conforme à l'article 5 de la loi du 25 juin 1992 sur le contrat d'assurance terrestre, qui concerne l'obligation pour le preneur d'assurance de faire une déclaration exacte du risque. Chaque question et chaque réponse sont présumées avoir leur importance pour l'appréciation du risque par l'assureur. L'article 95 de la loi du 25 juin 1992 n'empêche pas les médecins, qui acceptent de communiquer des données médicales à la suite d'une autorisation de leur patient en faveur de leur assureur, de le faire. Les clauses concernant l'accord préalable de l'assuré ne sont en outre pas contraires aux articles 31 et 94 de la loi sur les pratiques du commerce.

Bruxelles 21 novembre 2007, *Revue Générale des Assurances et des Responsabilités* 2008, 14397.

5.7. Verzaking aan een Barber regularisering

À l'occasion de la rupture de la relation de travail, l'employeur et le travailleur ont conclu une convention dans laquelle il était précisé que les deux parties "renonçaient à toute action en justice relative au licenciement et au délai de préavis lié à la décision de licencier".

La cour du travail considéra qu'il ne pouvait en être déduit que le travailleur avait renoncé à se prévaloir des effets de la suspension du délai de préavis. Selon la cour du travail, il ne pouvait pas non plus être déduit de cette clause que le travailleur avait renoncé à la réclamation d'une prime en raison du défaut de régularisation de l'assurance groupe en fonction de l'arrêt Barber (égalité homme-femme).

Arbh. Bergen 8 januari 2008, *Socialweb*, Actualités du 13 mai 2008.

6. GELEZEN IN HET BELGISCH STAATSBLED

6.1. Verhoging koopkracht laagste pensioenen

In het kader van de verhoging van de laagste pensioenen wordt het KB van 9 april 2007 als volgt gewijzigd:

- de toegekende verhogingen worden vanaf de maand maart 2008 in het maandelijks te betalen pensioenbedrag geïntegreerd;
- de voor 2008 genomen maatregelen tot toekenning van een forfaitaire welvaartsbonus worden opgeheven en vervangen door welvaartsaanpassingen met uitwerking op 1 september 2008;
- enkele wijzigingen die ervoor moeten zorgen dat de RVP en het RSVZ onmiddellijk alle nodige schikkingen moeten kunnen treffen om de maatregelen uit te voeren.

KB van 6 april 2008 tot wijziging van het KB van 9 april 2007 tot verhoging van sommige pensioenen en tot toekenning van een welvaartsbonus aan sommige pensioengerechtigden, B.S. 21 april 2008.

6.2. Wijziging sectorpensioen internationale handel

Met het KB van 18 mei 2008 werd de CAO van 13 september 2007 algemeen verbindend verklaard, gesloten in het PC 226 voor de bedienden uit de internationale handel, het vervoer en de logistiek, tot wijziging van de collectieve arbeidsovereenkomst van 4 april 2006 tot invoering van een sectoraal aanvullend pensioenstelsel.

De bijdragen worden vastgesteld op 0,69 % van het loon, zijnde de totale pensioenbijdrage en de toepasselijke taksen, inclusief de kosten aangerekend door de pensioeninstelling en de inrichter (exclusief de RSZ-bijdrage voor aanvullende pensioenen en de inningskost van de RSZ).

KB van 18 mei 2008 waarbij algemeen verbindend wordt verklaard de collectieve arbeidsovereenkomst van 13 september 2007, gesloten in het PC 226, tot wijziging van de

collectieve arbeidsovereenkomst van 4 april 2006 tot invoering van een sectoraal aanvullend pensioenstelsel, B.S. 17 juni 2008.

6.3. Bedrijfsvoorheffing op pensioenuitkeringen

Een aantal gepensioneerden ontvingen in mei 2008 een lager pensioen, vakantiegeld inbegrepen, dan in mei 2007. De reden hiervoor is terug te vinden in de manier waarop de bedrijfsvoorheffing op het vakantiegeld wordt berekend waardoor inzonderheid voor de groep van gepensioneerden die een maandelijks pensioen hebben tussen 1.000 en 2.000 EUR, de ingehouden bedrijfsvoorheffing niet in overeenstemming is met de eindbelasting.

Teneinde dit te vermijden werden de wet aangepast met retroactief effect: de in bijlage III van het KB/WIB 92 vermelde regels werden aangepast met ingang van 1 mei 2008 om voor die groep van gepensioneerden een rechtzetting mogelijk te maken van de ingehouden bedrijfsvoorheffing zonder te moeten wachten op de jaarlijkse aangifte van de inkomsten.

KB van 18 juni 2008 tot wijziging van het KB/WIB 92, op het stuk van de bedrijfsvoorheffing, B.S. 23 juni 2008.

6.4. Programmawet: pensioenrechtelijke bepalingen

De programmawet bevat een aantal belangrijke pensioenrechtelijke bepalingen:

- Afschaffing solidariteitsbijdragen pensioenen (*artikel 22*): de Programmawet voorziet dat de solidariteitsbijdrage bij KB kan worden herleid of opgeheven met uitwerking vanaf 1 juli 2008. Deze machtiging verstrijkt op 31 december 2008. De besluiten genomen in uitvoering van deze machtiging moeten bij wet bekrachtigd worden binnen de 12 maanden na de datum van hun inwerkingtreding. Zoniet houden ze op uitwerking te hebben. Het is dus wachten op deze besluiten vooraleer van een echte afschaffing van de solidariteitsbijdrage te kunnen spreken.

- Verhoging minimumpensioen zelfstandigen (*artikelen 23 en 30*): op 1 juli 2008 wordt het minimumpensioen voor zelfstandigen verhoogd met 2%. Om deze verhoging te financieren wordt de alternatieve financiering (globaal beheer zelfstandigen) verhoogd. Concreet wordt het bedrag van 100 000 duizend EUR verhoogd tot 164 500 duizend EUR vanaf 1 januari 2008. Ook voor de werknemers zal een gelijkaardige verhoging gebeuren op dezelfde datum. Maar voor de werknemers gebeurt deze aanpassing bij KB.
- Verbetering vervroegd pensioen voor zelfstandigen (*artikelen 24-25*): voor pensioenen die zijn ingegaan tussen 1 januari 2006 en 1 december 2007 werd geen vermindering toegepast als men een loopbaan kon bewijzen van 44 jaar. Voor pensioenen die ingaan vanaf 1 januari 2008 wordt de loopbaanvoorwaarde versoepeld: geen vermindering meer vanaf een loopbaan van 43 jaar.
- Belastingvrije som (*artikelen 64-65*): verhoging van de belastingvrije som wanneer het belastbaar inkomen onder meer uitsluitend bestaat uit pensioenen (vanaf het aanslagjaar 2009).

Programmawet van 8 juni 2008, B.S. 16 juni 2008.

6.5. Wet diverse bepalingen (I)

De Wet diverse bepalingen (I) wijzigt met retroactief effect de tabel van de actieve diensten, opgenomen als bijlage bij de wet van 21 juli 1844 op de burgerlijke en kerkelijke pensioenen, voor wat betreft bepaalde personeelsleden van De Post (*artikelen 22 en 23*).

Wet diverse bepalingen (I) van 8 juni 2006, B.S. 16 juni 2008.

6.6. Pensioenpremie voor interim werkers in de metaalsector

De CAO gesloten in uitvoering van de CAO van 6 juli 2007 betreffende de pensioenpremie voor de uitzendkrachten, beoogt de uitzendkrachten ter beschikking gesteld van gebruikers die ressorteren

onder het Paritair Subcomité voor de terugwinning van metalen (PSC 142.01)

De pensioenpremie is een percentage van het brutoloon dat overeenkomt met de bijdrage betaald door de gebruiker voor de financiering van een sectoraal systeem van aanvulling op het wettelijk pensioenstelsel vermenigvuldigd met een coëfficiënt vermeld in de CAO van 6 juli 2007 betreffende de pensioenpremie voor de uitzendkrachten.. De bijdrage betaald door de ondernemingen die ressorteren onder het PSC 142.01 bedraagt 0,70 pct. Vanaf 1 januari 2008 zal de bijdrage 1,20 pct. bedragen. De pensioenpremie die door de uitzendbureaus wordt betaald is tot 31 december 2007 gelijk aan 0,46 pct. van het brutoloon (hetzij $0,70 \times 0,6603$). Vanaf 1 januari 2008, zal de pensioenpremie 0,79 pct. van het brutoloon bedragen, hetzij $1,20 \times 0,6603$.

KB van 2 juni 2008 waarbij algemeen verbindend wordt verklaard de collectieve arbeidsovereenkomst van 29 augustus 2007, gesloten in het Paritair Comité voor de uitzendarbeid en de erkende ondernemingen die buurtwerken of -diensten leveren, betreffende de pensioenpremie voor de uitzendkrachten in de sector voor de terugwinning van metalen, B.S. 20 juni 2008.

6.7. Gelijktellingstabellen kaders in Afrika

KB van 18 februari 2008 tot wijziging van de gelijktellingstabellen gevoegd bij de wet van 5 januari 1971 betreffende de pensioenen van de leden van het beroepspersoneel der kaders in Afrika en tot beperking van de daaruit voortvloeiende pensioenverhoging, B.S. 19 mei 2008.

6.8. Erkenningsprocedure commissarissen IBP

Erkenningprocedure voor bedrijfsrevisoren voor het uitoefenen van de functie van commissaris bij instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening, B.S. 9 juni 2008.

7. UIT DE MINISTERRAAD

Het persbericht van de ministerraad van 23 mei 2008 meldt volgende beslissingen:

- Regeling van het **toezicht op de**
herverzekeringsondernemingen: de

ministerraad heeft twee voorontwerpen van wet goedgekeurd. Het eerste voert de belangrijkste regels is van het toezicht op de herverzekeringsondernemingen. Het geeft de Commissie voor het bank, financierings- en assurantiewezen de bevoegdheid om de technische regels van het toezicht te bepalen, voornamelijk voor de technische voorzieningen en de solvabiliteitsmarge.

- **Conventioneel brugpensioen:** de ministerraad heeft twee ontwerpKB's goedgekeurd over het brugpensioen. Ze brengen de vereiste om beschikbaar te zijn voor de arbeidsmarkt voor bruggepensioneerden en oudere werklozen met elkaar in overeenstemming, onder andere op het vlak van outplacement.
- **Solidariteitsbijdrage:** de ministerraad heeft een ontwerpKB goedgekeurd dat de koopkracht moet verbeteren door de solidariteitsbijdrage op de wettelijke, extralegale pensioenen en renten te verminderen. Met ingang op 1 juli 2008 wordt de solidariteitsbijdrage op de lage pensioenen opgeheven.
- **Gewaarborgd minimumpensioen:** de ministerraad heeft een ontwerp van koninklijk besluit goedgekeurd dat de koopkracht moet verbeteren door het gewaarborgd minimumpensioen voor werknemers vanaf 1 juli 2008 te verhogen. Het voorstel van minister van Pensioenen Marie Arena voert de beslissing uit die de ministerraad op 29 februari 2008 had genomen, namelijk om vanaf juli 2008 de minimumpensioenen van werknemers en zelfstandigen met 2% te verhogen.
- **Toegelaten activiteit van gepensioneerde**
werknemers, zelfstandigen en ambtenaren verhoogd: de ministerraad heeft een ontwerp van KB goedgekeurd dat de toegelaten activiteit van gepensioneerde werknemers, zelfstandigen en ambtenaren verhoogt met 25% voor personen die een rust- en een overlevingspensioen genieten en die de wettelijke pensioenleeftijd hebben bereikt en met 8% voor personen die enkel een

overlevingspensioen genieten voor ze de wettelijke pensioenleeftijd hebben bereikt.

Het persbericht van de ministerraad van 6 juni 2008 meldt volgende beslissing:

- **Overeenkomst inzake sociale zekerheid tussen België en Québec:** de ministerraad heeft een voorontwerp van wet goedgekeurd tot instemming met de overeenkomst inzake sociale zekerheid tussen België en Québec. Québec heeft een eigen sociaal zekerheidssysteem en past het Belgisch-Canadees verdrag niet toe, daarom is een aparte overeenkomst met Québec aangewezen. Die overeenkomst regelt de toestand van werknemers en zelfstandigen die tijdens hun loopbaan aan het Belgische of Québecse sociale zekerheidsregime waren onderworpen of die van het ene regime naar het andere willen overschakelen. Onder meer de tak ouderdom komt aan bod in de overeenkomst.

8. PARLEMENTAIRE VRAGEN

8.1. Bedrijfsvoorheffing op pensioenuitkeringen

Vraag van de heren G. Gilkinet en L. Goutry aan de Minister van Financiën: er is een interferentie tussen de sociale uitkering en het fiscale gedeelte. Neem nu concreet de maand mei voor gepensioneerden. De gepensioneerden krijgen opslag van hun vakantiegeld, maar daardoor vallen zij in een hogere belastingschijf, wat een effect heeft op de bedrijfsvoorheffing. Het gevolg is dat betrokkenen die meer zouden moeten ontvangen, uiteindelijk in feite minder in hun portemonnee hebben.

De Minister van Financiën antwoordt dat hij contact opgenomen heeft met zijn administratie en met de Rijksdienst voor Pensioenen teneinde die situatie recht te zetten. Voor wie voorheffing betaalt, zal die voorheffing geschrapt worden, en wie geen voorheffing betaalt, zal een terugbetaling krijgen.

Parl. Doc., Kamer, Beknopt verslag plenum vergadering 29 mei 2008, CRABV 52, PLEN 042, vragen nrs. P0319 en P0320, 15-17.

8.2. De houding van de RVA met betrekking tot de nieuwe regeling voor brugpensioen

Vraag van de heer F. Van Noppen aan de Minister van Werk en Gelijke Kansen: werknemers die in het kader van een herstructurering collectief ontslagen zijn, kunnen brugpensioen aanvragen op voorwaarde dat zij gedurende zes maanden ingeschreven zijn in een door de werkgever opgerichte tewerkstellingscel. Op de website van de RVA staat echter dat werknemers ouder dan 58 jaar of met minstens 38 jaar anciënniteit vrijgesteld zijn van deze inschrijving. Het KB dat deze uitzondering invoert, zou echter nog niet gepubliceerd zijn. De RVA handelt zonder wettelijke basis en de onzekerheid bij de werknemers die van deze regeling gebruik maken, is dan ook groot.

De Minister van Werk en Gelijke Kansen (Joëlle Milquet) antwoordt: het is waar dat het bewuste KB nog niet gepubliceerd is. Dit KB bepaalt dat het statuut van bruggepensioneerde kan worden toegekend zonder inschrijving in een tewerkstellingscel, indien de werknemer op het tijdstip van het verstrijken van de opzeggingsperiode of van de periode gedekt door de opzeggingsvergoeding ofwel een beroepsverleden van 38 jaar heeft, ofwel de leeftijd van 57 jaar heeft bereikt. De RVA past deze nieuwe regeling sinds 1 januari 2008 toe ingevolge een akkoord dat de sociale partners in de schoot van het beheerscomité van de RVA bereikt hebben, met de toestemming van de vertegenwoordiger van de toenmalige Minister van Werk Vanvelthoven. Het KB dat gepubliceerd moet worden, is voor advies voorgelegd aan de inspecteur van Financiën en vergt het akkoord van de Minister van Begroting. Na een laatste controle van de teksten zal het binnen twee à drie weken worden voorgelegd aan de Ministerraad en gepubliceerd worden na advies van de Raad van State. We spreken dus van een korte termijn.

Parl. Doc., Kamer, Verslag commissievergadering sociale zaken 13 mei 2008, CRABV 52, COM 206, 29.

8.3. Fiscaliteit van aanvullende pensioenen betaald door Duitse bedrijven aan Belgische werknemers

Vraag van de heer C. Eerdeken aan de Minister van Financiën: artikel 8 van de richtlijn 80/987/EEG van de Raad van 20 oktober 1980 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der lidstaten inzake de bescherming van de werknemers bij insolventie van de werkgever werd omgezet in Belgisch recht bij artikel 5, § 3, van de wet van 28 april 2003 betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid, dat bepaalt dat “de uitvoering van een pensioentoezegging wordt toevertrouwd aan een pensioeninstelling”.

Kapitalen die voortvloeien uit individuele of collectieve externe pensioentoezeggingen zoals bedoeld in de wet, zijn belastbaar hetzij tegen een afzonderlijke aanslagvoet van 10 procent op grond van artikel 171, 2° b) van het WIB 1992, hetzij tegen een afzonderlijke aanslagvoet van 16,5 procent op grond van artikel 171, 4° f) van het WIB 1992. Kapitalen die daarentegen aan een loontrekkende werden uitgekeerd ingevolge een pensioentoezegging die na 1 januari 2004 werd gedaan en die middels interne provisies in hoofde van de werkgever werd gefinancierd, zijn belastbaar hetzij tegen een afzonderlijke aanslagvoet van 33 procent op grond van artikel 171, 1° h) van het WIB 1992, hetzij tegen een progressief tarief indien ze niet zijn vereffend onder de voorwaarden zoals bepaald bij artikel 171, 10, h) van het WIB 1992.

In de Belgische belastingwetgeving zijn gunstige fiscale maatregelen (belasting tegen een afzonderlijke aanslagvoet van 10 of 16,5 %) dus voorbehouden aan zgn. «geëxternaliseerde» pensioenen, d.w.z kapitalen die zijn gevormd door stortingen aan gecontroleerde ondernemingen. In Duitsland daarentegen zijn door interne provisies gefinancierde pensioentoezeggingen wettelijk, voor zover ze door een solvabiliteitsverzekering van de werkgever worden gewaarborgd. Hoewel die bescherming in het licht van voornoemde richtlijn voldoende wordt geacht, voldoet het Duitse stelsel niet aan de voorwaarde inzake externalisering die

door de Belgische belastingwetgeving voor de toepassing van de gunstige aanslagvoeten van 10 en 16,5 procent wordt vooropgesteld.

Moet men ervan uitgaan dat de artikelen 171, 2o b) en 4o f) van het WIB 1992, waarin wordt bepaald dat de kapitalen door bijdragen moeten zijn gevormd, tot gevolg hebben dat pensioenen die hun oorsprong vinden in een andere Europese lidstaat en die op een ander stelsel dan dat van de externalisering zijn gestoeld maar die wel aan de voorwaarden van de richtlijn voldoen, van de gunstige aanslagvoeten van 10 en 16,5 % zijn uitgesloten?

Antwoord van de Minister van Financiën: zoals het geachte lid zelf vaststelt, zijn de kapitalen die aan een werknemer worden uitgekeerd in uitvoering van een pensioentoezegging gesloten vanaf 1 januari 2004 en gefinancierd met interne voorzieningen binnen de onderneming waarin de werknemer is tewerkgesteld, belastbaar tegen ofwel het afzonderlijk tarief van 33 % ofwel het progressieve tarief. Het feit dat de kapitalen worden gewaarborgd door een verzekering « insolabiliteit » van de werkgever, is zonder belang en maakt het niet mogelijk om van de wet af te wijken.

Parl. Doc., Kamer, Schriftelijke vragen en antwoorden, ORVA 52, 017, 12 mei 2008, 2911-2912.

9. BELGISCHE RECHTSLEER

9.1. Aanvullende pensioenen - Een fiscaal-juridische analyse vanuit Belgisch en Europees perspectief

In het boek *Aanvullende pensioenen - Een fiscaal-juridische analyse vanuit Belgisch en Europees perspectief* ontlede de auteurs de grote aanvullende pensioenhervormingen op Belgisch en Europees vlak in de jongste vier jaren. Het werk vangt aan met een grondige en actuele fiscaal-juridische analyse van de aanvullende pensioenproblematiek en dit zowel vanuit het standpunt van de werknemer of zelfstandige bedrijfsleider als vanuit het standpunt van de onderneming.

Zowel de opbouw als de uitkering van collectieve en individuele aanvullende pensioenregelingen en andere aanvullende sociale voorzieningen (arbeidsongeschiktheid, hospitalisatie...) worden onder de loep genomen. Daarbij wordt bijzondere aandacht besteed aan de invloed van het Generatiepact en de wet houdende diverse bepalingen van 27 december 2005, die aanzienlijke wijzigingen in het fiscaal regime van de pensioenuitkeringen hebben doorgevoerd. Ook het juridisch en fiscaal statuut van de OFP en de fiscale aspecten van transnationale opbouw van aanvullende pensioenen worden geanalyseerd.

Ch. Hendrickx en M. Vandendijk, *Aanvullende pensioenen - Een fiscaal-juridische analyse vanuit Belgisch en Europees perspectief*, Larcier, 320p.

9.2. Les dirigeants d'entreprise indépendants : possibilités en matière de pension complémentaire ?

De Ridder et Reyntens analysent les avantages et inconvénients des engagements de pension au profit des dirigeants indépendants en identifiant (i) les dispositions applicables aux engagements de pension au profit des dirigeants d'entreprise indépendants ainsi que la flexibilité dont disposent les entreprises pour appliquer de tels engagements de pension; (ii) les particularités des engagements individuels de pension consentis aux dirigeants d'entreprise indépendants ainsi que (iii) le régime fiscal et parafiscal applicable dans le cadre de tels engagements collectifs ou individuels.

Les auteurs constatent que les dispositions légales applicables aux engagements de pension au profit des dirigeants indépendants sont de moins en moins nombreuses et se posent la question si un tel vide juridique doit être maintenu, en particulier au regard des dispositions légales en vigueur au profit des travailleurs salariés ainsi qu'au regard de l'insécurité juridique que cela entraîne.

C. De Ridder en C. Reyntens, « Les dirigeants d'entreprise indépendants : possibilités en matière de pension complémentaire ? », *Comptabilité et fiscalité pratiques* 2008, afl. 6, 223-236.

9.3. Hoe een overlevingspensioen cumuleren met een vervangingsinkomen?

Met het KB van 20 december 2006 werd de cumulatie tussen een overlevingspensioen en bepaalde vervangingsinkomens mogelijk gemaakt in de pensioenregeling voor werknemers. Voor een aanpassing van de pensioenregeling voor zelfstandigen was het wachten geblazen tot 27 maart 2008. Bruyninckx bespreekt de krachtlijnen van het KB van 27 maart 2008 tot wijziging van het KB van 22 december 1967 houdende algemeen reglement betreffende het rust- en overlevingspensioen der zelfstandigen.

M. Bruyninckx, "Hoe een overlevingspensioen cumuleren met een vervangingsinkomen?", *Sociale Wegwijzer* 2008, afl. 10, 19-20.

10. NIEUWE LIFE & BENEFITS

In Life & Benefits 2008/5 lezen we:

- *Soms is het gunstig een Belgisch pensioen in Nederland fiscaal vrij te stellen, soms helemaal niet.* P. Roels en P. Gillemont geven toelichting bij het nieuw besluit van de Nederlandse fiscus met betrekking tot de internationale aspecten van aanvullende pensioenen.
- *IPT-schuldsaldoverzekering is fiscaal superieur.* L. Vereycken legt uit hoe één van de markante gevolgen van de nieuwe vastgoedfiscaliteit is dat de schuldsaldoverzekeringspremie snel uit de boot van de 'aftrek voor enige woning' valt. In de praktijk wordt dan ook uitgekeken naar alternatieven.
- *Verzekeringsgift: nog geen volledig geëffend pad.* P. Van Eesbeeck stelt de vraag of men een nog lopende levensverzekering kan schenken via een kosteloze overdracht van alle rechten van de verzekeringnemer. Na de handgift en de bankgift duikt dus nu de vraag op naar de mogelijkheid om een 'verzekeringsgift' te doen.

In Life & Benefits 2008/6 lezen we:

- *In welke codes horen VAPZ-premies thuis?* P. Van Eesbeeck geeft toelichting bij de belastingaangifte van VAPZ-premies.

- **Ondernemingspensioenen aanpassen aan sectorale verplichtingen.** In steeds meer bedrijfstakken bestaan er sectorale aanvullende pensioenen. Ondernemingen met een eigen aanvullend pensioen hoeven niet altijd mee te doen met zo 'n sectorstelsel. In sommige sectoren wordt dan wel vereist dat die ondernemingsregelingen, vergeleken met het sectorale stelsel, minstens gelijke pensioenrechten opleveren. P. Roels legt uit hoe dat beoordeeld moet worden?
- **Tak 21 en tak 23 in één polis.** L. Vereycken analyseert de nieuwe trend van levensverzekeringen waarbij via een polis in een reeks van beleggingsfondsen (tak 23) belegd kan worden, maar ook in intrestgekoppelde beleggingsvormen (tak 21).

11. BUITENLANDSE RECHTSPRAAK

11.1. Requalification d'un contrat d'assurance vie en donation indirecte

Un contrat d'assurance vie peut être requalifié en donation si les circonstances dans lesquelles son bénéficiaire a été désigné révèlent la volonté du souscripteur de se dépouiller de manière irrévocable.

La cour d'appel, qui retient que le souscripteur qui se savait, depuis 1993, atteint d'un cancer et avait souscrit en 1994 et 1995 des contrats dont les primes correspondaient à 82 % de son patrimoine, avait désigné, trois jours avant son décès comme seule bénéficiaire la personne qui était depuis peu sa légataire universelle, peut en déduire, en l'absence d'alea dans les dispositions prises, le caractère illusoire de la faculté de rachat et l'existence chez l'intéressé d'une volonté actuelle et irrévocable de se dépouiller et décide exactement que l'opération était assujettie aux droits de mutation à titre gratuit.

Cass. 21 décembre 2007, *Recueil Dalloz* 2008, afl. 19, 1314-1316, avec note de F. Douet.

11.2. Beitrag zur Insolvenzversicherung

Der Wechsel des Durchführungswegs der betrieblichen Altersversorgung von einer

unmittelbaren Versorgungszusage in eine Versorgung über einen Pensionsfonds während des laufenden Wirtschaftsjahrs wirkt sich ebenso wie jede andere Änderung der Bemessungsgrundlage erst im nachfolgenden Kalenderjahr auf die Höhe des Beitrags zur Insolvenzversicherung aus.

BVerwG 23 januari 2008 (6 C 19.07), *Der Betrieb* 2008, afl. 27, 1441-1443.

11.3. Assurance-vie: la donation entre vifs à l'épreuve de la mort du souscripteur

La modification de la clause bénéficiaire d'un contrat d'assurance, accomplie par son souscripteur peu de temps avant qu'il ne décède, peut caractériser une donation indirecte au profit de l'attributaire, taxable comme telle. Afin de nourrir une telle qualification, la Cour de cassation s'attache au dessaisissement de pur fait du contractant, sans s'arrêter à la date de l'acceptation du bénéfice, survenue après sa mort. Ce choix qualificatif, qui est loin d'aller de soi, mérite d'être étudié tant sur le plan juridique que fiscal.

P. Pierre et R. Gentilhomme, « Assurance-vie: la donation entre vifs à l'épreuve de la mort du souscripteur », *Responsabilité civile et assurances - Revue mensuelle Lexisnexis Jurisclasseur*, mai 2008, 7-15.

12. BUITENLANDSE RECHTSLEER

12.1. Le paysage des pensions complémentaires au Grand-Duché de Luxembourg

Au Grand-Duché, la loi du 8 juin 1999 encadre les pensions complémentaires relevant du deuxième pilier. Cette loi s'est assigné un triple objectif:

- combler les lacunes existantes en créant un cadre légal approprié ;
- réécrire les dispositions fiscales en vue d'assurer une neutralité fiscale ;
- transposer en droit interne luxembourgeois un certain nombre de directives européennes.

Après avoir brièvement rappelé le régime antérieur de 2000, P. Doyen décrit de manière particulièrement claire les régimes complémentaires au niveau légal, social et fiscal.

P. Doyen, *Les pensions complémentaires au Grand-Duché de Luxembourg*, Kluwer, 2007, 204 pages

12.2. Widow's Pension and Gender Equality

In an article Mel Cousins examines the recent decision of the European Court of Human Rights on the compatibility of UK law on survivors' benefits with the Convention on Human Rights. It argues that while the outcome of the case may be somewhat unsurprising, the Court's reluctance to engage seriously with the issues and to explain why the UK approach was acceptable is disappointing. In the social security area, the Court would appear to be prepared to uphold not only indirect gender discrimination and direct discrimination in "new" policy areas (where it can be shown to be justified), but also long-standing gender discrimination if the state concerned can show that it is not too far out of line with national and international developments.

M. Cousins, "Widow's Pension and Gender Equality: *Runkee v United Kingdom*", *Journal of Social Security Law* 2008, afl. 15, 90-98.

12.3. Gleichbehandlungsfallen bei der betrieblichen Altersversorgung

Das erste, mit Spannung erwartete Grundsatzurteil zur Geltung des Allgemeinen Gleichbehandlungsgesetzes (AGG) in der betrieblichen Altersversorgung ist das BAG-Urteil vom 11.12.2007 (3 AZR 249/06 – *Der Betrieb* 2008, 766). Der Senat stellt klar, dass das AGG trotz der in § 2 Abs. 2 Satz 2 AGG enthaltenen Verweisung auf das Betriebsrentengesetz auch für die betriebliche Altersversorgung gilt, soweit das Betriebsrentenrecht keine vorrangigen Sonderregelungen enthält. Neben dieser Grundsatzfrage zum Verhältnis von AGG und Betriebsrentengesetz behandelt das Urteil eine Vielzahl von Rechtsfragen, die in Ihrer Tragweite weit über den entschiedenen Sachverhalt hinausgehen. Oster und Engbroks analysieren die wichtigsten Elemente.

B. Oster und H. Engbroks, „Gleichbehandlungsfallen bei der betrieblichen Altersversorgung“, *Status Recht* 06/2008, 208-209.

12.4. Übertragung von Versicherung in einer Pensionskasse bei Arbeitgeberwechsel und neues VVG

Aufgrund der Reform des Versicherungsvertragsgesetzes (VVG) war es erforderlich, das seit Anfang 2006 geltende "Abkommen zur Übertragung von Direktversicherungen oder Versicherungen in einer Pensionskasse bei Arbeitgeberwechsel" an das neue VVG anzupassen. Seit 1.1.2008 konnte das Abkommen in der bisherigen Fassung nicht mehr angewendet werden. Änderungen haben sich insbes. durch die Neuregelung zum Rückkaufswert (§ 169 VVG) und die Beteiligung an den Bewertungsreserven (§153 VVG) ergeben. Das Abkommen ist deshalb vom Gesamtverband der Versicherungswirtschaft an das neue VVG angepasst worden. Blumenstein analysiert die wichtigsten Änderungen.

M. Blumenstein, „Abkommen zur Übertragung von Direktversicherungen oder Versicherungen in einer Pensionskasse bei Arbeitgeberwechsel und neues VVG“, *Der Betrieb* 2008, heft 23, 1269-1270.

12.5. Ouderenregeling sociaal plan: het mag weer?

Aanvankelijk oordeelde zowel de Nederlandse *Commissie Gelijke Behandeling* (CGB) als de rechtspraak dat ouderenregelingen in een sociaal plan een verboden leeftijdsonderscheid opleveren. Inmiddels waait de gelijke behandelingswind uit een andere richting. In diverse oordelen en in het in september 2007 uitgebrachte advies 'Leeftijdsonderscheid in sociale plannen' biedt de CGB sociale partners veel ruimte om ouderenregelingen te rechtvaardigen.

In deze bijdrage gaat Heemskerk na wanneer een ouderenregeling in een sociaal plan is toegestaan. Hij analyseert daarbij tevens hoe de CGB-opvatting 'nieuwe stijl' zich verhoudt tot de (Europese) wet- en regelgeving.

M. Heemskerk, "Ouderenregeling sociaal plan: het mag weer", *SMA* 2008, afl. 5, 233-240.

13. RVP DIENSTNOTA'S

De RVP vaardigde volgende dienstnota's uit:

- Dienstnota 2008/10: Verhoging op 1.07.2008 van de minimumpensioenen werknemer en zelfstandige en van het basisbedrag van de inkomensgarantie
- Dienstnota 2008/11: Betaling van de pensioenbijslag zelfstandige en van de bijzondere bijslag zelfstandige in juli 2008
- Dienstnota 2008/12: Elektronisch doorzenden van betaalopdrachten

14. CBFA: WAPZ EN JAARVERSLAG

Op de website van de CBFA staat de lijst van de positieve gemotiveerde adviezen (toepassing van Circulaire WAPZ nr. 1) en van de model pensioenovereenkomsten die een positief gemotiveerd advies hebben verkregen over hun sociaal karakter.

Het CBFA-jaarverslag 2007 en het verslag van het directiecomité 2007 zijn raadpleegbaar op de website van de CBFA. Beide verslagen bevatten een luik over aanvullende pensioenen.

15. FISCALE ADMINISTRatieve CIRCULAIRE

De Fiscale Circulaire nr. Ci.RH.243/591.045 (AOIF 20/2008) van 30 mei 2008 geeft, voor het jaar 2007, de bedragen die van toepassing zijn inzake de beperking van de toekenningen bij leven die kunnen verzekerd worden door middel van bijdragen welke overeenkomstig artikel 59, WIB 92, als beroepskosten aftrekbaar zijn. Zij is raadpleegbaar op www.fisconet.be.

16. RVA: INFONOTA PSEUDO BRUGPENSIOENEN

De RVA bracht een nota uit "Bijdragen en inhoudingen op "pseudo-brugpensioenen" – aanvullende vergoedingen bij werkloosheidsuitkeringen". De nota bespreekt onder meer volgens

welke criteria wordt bepaald of een bepaalde vergoeding een "aanvullende vergoeding" is, welke aanvullende vergoedingen niet onder de regeling inzake bijdragen en inhoudingen vallen, welke inhoudings- en bijdragepercentages van toepassing zijn en hoe die concreet worden berekend.

RVA, "Bijdragen en inhoudingen op "pseudo-brugpensioenen" – aanvullende vergoedingen bij werkloosheidsuitkeringen", Infoblad werkgevers, 26 mei 2008, 8p.

17. JAARVERSLAG OMBUDSDIENST WETTELIJKE PENSIOENEN

Op 7 mei 2008 overhandigde de Ombudsdienst Pensioenen haar Jaarverslag 2007 aan de Minister van Pensioenen. Vorig jaar heeft de Ombudsdienst 1.933 verzoeken ontvangen, het hoogste aantal sinds de oprichting van de dienst in 1999.

Er zijn bijvoorbeeld klachten over de berekening van het pensioen, de niet tijdige betaling en de langdurige termijn tussen de pensioenaanvraag en de voorlopige of definitieve pensioenbeslissing.

In haar verslag stelt de Ombudsdienst een aantal aanbevelingen voor. Ze pleit voor een goede samenwerking tussen de verschillende pensioendiensten onderling en tussen de verschillende diensten van eenzelfde pensioenadministratie. De pensioensector is immers onderhevig aan veranderingen: automatisering, administratieve vereenvoudiging en er zijn ook de maatregelen die voortvloeien uit het generatiepact.

Verder wijst de Ombudsdienst erop dat wetteksten en uitvoeringsbesluiten inhoudelijk kunnen verschillen, of op verschillende data worden uitgevaardigd. Dit schept onzekerheid en ongelijkheid voor de gepensioneerden.

Het Jaarverslag 2007 kan worden geraadpleegd op de website www.ombudsmanpensioenen.be.

18. PDOS: OVERZICHT BELANGRIJKSTE WETTELIJKE EN REGLEMENTAIRE BIJGEWERKT

In de rubriek 'Professionals - Wetgeving' op de site van de Pensioendienst voor de Overheidssector (PDOS), staat een overzicht van de belangrijkste wettelijke en reglementaire bepalingen over pensioenen in de overheidssector. Dit zowel voor de burgerlijke (ambtenaren), kerkelijke (kerkbedienaars erkende erediensten), militaire als koloniale pensioenen. De rubriek werd onlangs bijgewerkt en is raadpleegbaar op de website van de PDOS.

19. FOD SOCIALE ZEKERHEID: VADMECUM 2008

Het Vademecum 2008 is beschikbaar op website FOD Sociale Zekerheid. Het Vademecum van de financiële en statistische gegevens over de sociale bescherming in België (2008) is voortaan ook online beschikbaar per hoofdstuk. Het Vademecum bevat een aantal interessante cijfers omtrent de wettelijke rust- en overlevingspensioenen: begunstigen, gemiddelden, rechthebbenden naar pensioensoort, leeftijdsklasse, geslacht, ... (p. 159-164).

FOD Sociale Zekerheid, Vademecum 2008, 377p.

20. CEIOPS

Op de CEIOPS website (www.ceiops.eu) zijn volgende nieuwe documenten verschenen:

- Final advice for the **Solvency II** project: the Committee of European Insurance and Occupational Pensions Supervisors (CEIOPS) published two Papers of Final Advice to the European Commission for the Solvency II project, on Aspects of the Framework Directive Proposal related to Proportionality and on Insurance Groups.
- **Own Risk and Solvency Assessment:** CEIOPS publishes an Issues Paper to invite stakeholders' comments on CEIOPS' views on the Own Risk and Solvency Assessment under the Solvency II Framework Directive Proposal.

- **Annual report 2007 and work programme 2008:** in terms of dominant work, last year was lead by CEIOPS' contributions to the EU Solvency II project, the proposed new EU prudential insurance regulatory framework. But, numerous other tasks were fulfilled. The report presents the supervisory experts work on financial sectors' issues which embrace the EU regimes in occupational pensions, intermediaries, financial stability and CEIOPS Members' supervisory cooperation.
- **Quantitative Impact Study 4:** *the European Commission called CEIOPS for advice, asking her to run the Quantitative Impact Study 4 between April and July 2008 and publish a report on the results in November 2008 in the frame of the development of potential future level 2 implementing measures for the Solvency II Directive Proposal.* All public documents related to CEIOPS' Quantitative Studies in the Framework of the Solvency II project and all other documents mentioned above are available on the Ceiops website.
- **Key issues on solvency for the European occupational pension sector:** the Committee of European Insurance and Occupational Pensions Supervisors (CEIOPS) has today submitted the European Commission's Technical Input aimed at assisting the Commission's services in preparing a broad consultation on solvency regimes for occupational pensions funds in the EU. The input comprises a number of key questions and issues to be raised in the consultation and has been prepared in response to Commissioner McCreevy's request conveyed in his letter to CEIOPS' Chair dated 14 May 2008.

21. EU

21.1. European rules on savings tax revenues

The European Commissioner for taxation declared at the end of the Ecofin Council of 14 May 2008 that the Council will speed up the analysis of the implementation of European rules on savings tax revenues. European finance ministers adopted short conclusions calling on the Commission to present by 30 September at the latest, its report on

implementation of Directive 2003/48/EC and to subsequently propose legislative amendments to rectify shortcomings in European legislation.

21.2. Taxation of dividends paid to foreign pension funds: Spain and Portugal

The European Commission sent reasoned opinions to Spain and Portugal concerning their taxation rules on dividends paid to foreign pension funds. These dividends are taxed more heavily than dividends paid to domestic pension funds. The Member States are called upon to respond within two months.

22. OECD

22.1. Survey of investment regulations of pension funds

This "Survey of investment regulations of pension funds"-report describes the main quantitative investment regulations applied to pension funds in OECD and selected non-OECD countries, as of December 2007. The information collected concerns all forms of quantitative portfolio restrictions (minima and maxima) applied to autonomous pension funds in OECD countries at different legal levels (law, regulation, industry norms, etc).

OECD, Survey of investment regulations of pension funds, July 2008.

22.2. OECD warns EU against pensions "complacency"

The OECD warned the European Parliament there should be no "complacency" on the future of pensions, as at least four countries still need to make "major reform efforts". Between 2004-2050 pension expenditure in Portugal is expected to increase to 9.7% of GDP, while Luxembourg is estimated to spend 7.4% and Spain 7.1%. The OECD pointed out to the Committee that "there have been no significant pension reforms in Luxembourg and Spain since 1990, despite the fact these two countries belonged to the group of countries with the highest pension spending as early as in 1990".

In addition, the research showed relatively larger increases are also projected for Belgium and Ireland, 5.1% and 6.4% of GDP respectively. The largest challenges in the whole of the EU will be faced by four of the 10 new member states. In the period to 2050 there will be a projected increase on pension spending of 5.6% of GDP for the Czech Republic, 6.7% in Hungary, 7.3% in Slovenia and 12.9% in Cyprus, with the OECD warning these four countries require "some form of pension reforms to move away from their predominantly pay-as-you-go pension schemes".

In particular, the OECD warned some countries still need to make "major reform efforts", as for example, four of the countries with the highest pension spending in 1990 – Greece, Luxembourg, Belgium and Spain – "saw little or no change in their pension systems over the same period".

Bron: IPE, 4 June 2008, N. Stewart

22.3. International Guidelines on the Licensing of Pension Entities

Most recently, the OECD and the International Organisation of Pension Supervisors (IOPS) (www.iopsweb.org), approved non-binding Guidelines on the Licensing of Pension Entities, which are the first international pension standards to provide requirements relating to starting capital, funding policy, risk management mechanisms, governance structure, and investment policy. This guidance also addresses the circumstances under which a license to operate may be withdrawn and recommends the powers that licensing authorities should be able to apply when assessing license applications.

23. ROEMENIË

On 20 May 2008, private pension administrators collected the first contributions from Romanian workers with second-pillar individual retirement accounts. Implemented on 1 January 2008, Romania's new second-pillar individual accounts system supplements the first-pillar, public pay-as-you-go (PAYG) system. The new system is mandatory for workers under age 35 in 2007. All

new entrants to the labor force have 4 months after beginning work to choose a licensed pension administrator. Those who do not select a privately managed pension administrator are randomly assigned to one. Workers between ages 35 and 45 may choose to join at any time. To date, more than 4 million workers, close to 45 percent of the labor force, have opened an individual account with one of the country's 16 pension administrators.

Bron: SSA, International Update, June 2008.

24. TURKIJE

Turkey's new social security law will be implemented on 1 October 2008. The following major pension-related provisions are part of the new law:

- gradually raise the retirement age to 65 for both men and women by 2048. The current retirement age is 58 for women and 60 for men.
- increase the number of work days required for retirement eligibility from 7,000 to 7,200 days.
- Change the periodic pension benefit index mechanism from the monthly consumer price index (CPI) to an annual adjustment based on a combination of the CPI and gross domestic product figures announced in December every year.

Bron: SSA, International Update, June 2008.

25. DUITSLAND

25.1. German Parliament approves use of pensions assets for housing

Germans saving in the "Riester-Rente" are now allowed to take all the money saved, including the state subsidies, and use it to finance the purchase of a personal home. Reforms to the legislative framework means as soon as the sum on a person's Riester account surpasses €10,000 they can withdraw that money to buy a flat or build a house for their own use, though 'buy to let' is not included under the new regulations. The state subsidy element of the savings can subsequently be used as payments for mortgages or loans, under new

regulation which were passed retroactively to come into effect from January 2008.

The Riester-Rente was introduced in 2002 as an alternatives savings vehicle but hardly anyone contributed the highest contribution of around €2,000 per annum every year since then. To date, 8.5 Million Riester contracts have been sold. The basic state subsidy is now €154 per year, having just been raised earlier this year, while there are further subsidies for families with children.

This new legislation came under criticism from the pension industry earlier this year as officials fear it will further confuse people and divert money from other retirement vehicles, from which assets cannot be withdrawn before retirement.

Bron: IPE, 23 June 2008, B. Ottawa

25.2. German pensions face 'near-full value' shift under IASB reform

Pension funds and consultants have warned German pension funds will face a major funding upheaval under the International Accounting Standards Board's (IASB) proposed reforms to pensions accounting.

The IASB launched its discussion paper on pensions accounting in March and the board proposed, among other changes to the existing accounting regime, a new definition of contribution-based pension plans. One aim of the IASB's work on pensions accounting and its new plan classification is to improve the accounting for what it has dubbed "troublesome" cash-balance-type plans. IASB has split its work on pensions into two clear phases. Following completion of Phase I, which should conclude with an improved version of IAS 19 in place by 2011, the board has said it wants to launch a full-scale review of pensions accounting with the US Financial Accounting Standards Board. The project has run into controversy over plans to change the accounting for the UK's career average plans from the projected unit credit method to the new fair value model. The sting in the tail is all so-called actuarial gains and losses go immediately into

profit or loss under the new contribution-based methodology.

Asked to confirm the impact of the IASB's shake-up of pensions accounting, a Bayer spokesman explained almost all of the changes in Bayer's pension benefit obligation would potentially impact profit or loss – hitting earnings in the process. Under existing GAAP – International Accounting Standard 19 Employee Benefits – rules, pension plans in Germany are broadly split 80:20 between defined benefit and defined contribution arrangements. Other more conservative estimates among Germany's actuarial profession put the likely outcome at somewhere in the 70:30 range, according to Alfred Gohdes, managing director of Watson Wyatt Heissman. He added: "In Germany we have troublesome plans with a guarantee component. We have always said that those are DB promises. In the future that will more or less reverse. The defined benefit promises will under the new classification system make up 30% – in my estimation 20% – of all promises in Germany, and 70-80% will be contribution based."

Bron: IPE, 10 June 2008, S. Bouvier

25.3. The German pension vehicle federation fears 'automatic link' to Solvency II

Aba, the German pension vehicle federation, has warned pension providers could still see an impact from Solvency II through the IORP Directive, even if the European Commission makes no explicit link. Klaus Stieffermann, head of Aba, said: "An amendment to the current Solvency II draft is therefore necessary to ensure all Solvency I references in the IORP directive remain unchanged and that the new regulations under Solvency II are not applied to occupational pension vehicles."

The European Federation of Retirement Provision (EFRP) is among the critics of Solvency II for the pension sector also spoke out once again recently in a paper entitled *IORP Directive - securing workplace pensions*.

It is only recently critics of Solvency II-type requirements on pensions gained the support of the

European Commission's committee of European insurance and occupational pensions supervisors (CEIOPS), as it recently stated Solvency II for pension funds was "not an appropriate course to pursue". In its latest paper - which included suggestions for the EU consultation on solvency regimes among European occupational pension vehicles - CEIOPS also questioned the need for complete harmonisation of regulatory regimes in the EU pension sector. While CEIOPS found "very diverse" regulatory regimes it suggested "this does not necessarily imply substantially different security levels provided to pension beneficiaries between member states" and added "national pension supervision frameworks do not have to be identical".

Bron: IPE, 4 June 2008, B. Ottawa

26. NEDERLAND

26.1. Dutch pension register to arrive in two years

Dutch pension fund participants will be able to find details of a member's combined pension rights on one website within two years. One push of a button and it will be possible to view the total pensions claims an employee has built up during his or her entire working life, the newly-founded Stichting Pensionregister has claimed. According to the organisation, the information will be easily accessible even workers have had 20 different employers, are participant in 10 different pension schemes or have even lost the documents involved.

The pension register will include the future benefits of the state pension AOW, and will also show where pension rights originate as well as where participants can obtain additional information, the stakeholders said in a joint statement. The pension register is expected to be operational by January 1 2011.

Bron: IPE, 13 May 2008, L. Preesman

26.2. Introductie premiepensioeninstelling

De ministers Donner en Bos hebben in een Algemeen Overleg met de Tweede Kamer op 12

maart 2008 aangegeven dat ten aanzien van de introductie van een algemene pensioeninstelling (API) drie fasen worden onderscheiden. In de eerste fase komt er een instelling voor de uitvoering van zogenaamde Defined Contribution-regelingen.

Ter invulling van de eerste fase is op ambtelijk niveau een voorstel ontwikkeld voor de introductie van een premiepensioeninstelling (PPI). Dit voorstel wordt nu ter consultatie aan de betrokken partijen voorgelegd. Met de PPI wil Nederland tegemoet komen aan de behoefte van marktpartijen om in te kunnen spelen op recente ontwikkelingen binnen de

Europese Unie op het gebied van de uitvoering van pensioenregelingen. De PPI is onder dezelfde voorwaarden vrijgesteld van de vennootschapsbelasting als pensioenfondsen. Doordat bovendien de minimeisen van de Europese richtlijn pensioenfondsen (IORP) voor de PPI gelden, is de PPI een relatief eenvoudig vehikel dat efficiënt en transparant op de Europese markt kan opereren.

Bron: Nieuwsbericht ministerie van Financiën van Nederland, 16 mei 2008.

Nummer 6 afgesloten op 1/07/2008

www.law.kuleuven.be/leergangpensioenrecht

Deze niet periodieke nieuwsbrief is verbonden aan de leergang pensioenrecht en wordt in functie van recente ontwikkelingen opgesteld. Het doel is de studenten te informeren over de allerlaatste ontwikkelingen in het pensioenrecht in zijn meest ruime benadering. De nieuwsbrief is verwijzend en moet de studenten op pad zetten naar nieuwe bronnen. De leergang maakt deel uit van het postacademisch onderwijs van de K.U. Leuven en beoogt inzicht te bieden in de systematiek, de achtergronden en de concrete toepassing van het pensioenrecht. Hiervoor is het nodig dat de actuele academische kennis in combinatie met de praktijkkennis van het pensioenrecht op een hoog niveau wordt overdragen. De nieuwsbrief is daarin slechts één medium.

De redactie berust integraal bij Yves Stevens en Kim De Witte. Zowel studenten als docenten in de leergang pensioenrecht zijn vrij om suggesties te geven naar de inhoud. Reacties zijn welkom yves.stevens@law.kuleuven.be of leergangpensioenrecht@law.kuleuven.be.